

§ 184a školského zákona - vzdělávání distančním způsobem a povinná účast na něm

Zákonem č. 349/2020 Sb. s účinností ode dne 25. 8. 2020 bylo do školského zákona vloženo ustanovení § 184a, které stanovuje podmínky a pravidla pro přechod na distanční vzdělávání a zároveň určuje povinnost dětí, žáků a studentů vzdělávat se tímto způsobem.

Úplné znění § 184a zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

§ 184a

Zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti dětí, žáků a studentů ve školách

(1) *Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny žáků nebo studentů z nejméně jedné třídy, studijní skupiny, oddělení nebo kursu ve škole nebo většiny dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, z mateřské školy nebo z odloučeného pracoviště nebo z nejméně jedné třídy, ve které se vzdělávají pouze tyto děti, poskytuje škola dotčeným dětem, žákům nebo studentům vzdělávání distančním způsobem.*

(2) *Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle příslušného rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem.*

(3) *Děti, žáci a studenti jsou povinni se vzdělávat distančním způsobem s výjimkou žáků základní umělecké školy a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky. Způsob poskytování vzdělávání a hodnocení výsledků vzdělávání distančním způsobem přizpůsobí škola podmínkám dítěte, žáka nebo studenta pro toto vzdělávání.*

(4) *Pro řešení důsledků situace, kdy není možná osobní přítomnost dětí, žáků nebo studentů ve škole z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví, může ministerstvo určit opatření obecné povahy*

a) odlišné termíny nebo lhůty od termínů nebo lhůt stanovených tímto zákonem nebo prováděcími právními předpisy, anebo stanovené na jejich základě, pokud jejich naplnění není možné nebo by způsobilo nezanedbatelné obtíže,

b) odlišný způsob nebo podmínky přijímání ke vzdělávání nebo ukončování vzdělávání, pokud by postup podle tohoto zákona nebyl možný nebo by způsobil nezanedbatelné obtíže;

opatření obecné povahy musí být vydáno v souladu se zásadami a cíli vzdělávání uvedenými v § 2 tohoto zákona.

(5) *Opatření obecné povahy se vydává bez řízení o návrhu opatření obecné povahy. Opatření obecné povahy ministerstvo oznámí vyvěšením na své úřední desce a zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup na dobu nejméně 15 dnů. Opatření obecné povahy nabývá účinnosti dnem vyvěšení na úřední desce nebo pozdějším dnem, který je v něm uveden. Pokud se změnilы důvody pro vydání opatření obecné povahy, ministerstvo jej bezodkladně zruší nebo změni.*

Zákonem jsou nově stanoveny:

- a) povinnost školy ve vymezených mimořádných situacích zajistit vzdělávání distančním způsobem pro děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné, žáky a studenty
- b) povinnost dětí, žáků nebo studentů se tímto způsobem vzdělávat.

Vzdělávání distančním způsobem je škola povinna zahájit, pokud nastanou tyto důvody:

- a) je vyhlášeno krizové opatření podle krizového zákona (např. Usnesení vlády České republiky ze dne 30. září 2020 č. 958 o přijetí krizového opatření...)

- b) je nařízeno mimořádné opatření podle zvláštního zákona (např. *Mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví č.j. MZDR 15757/2020-35/MIN /KAN ze dne 17. září 2020 nebo Nařízení Krajské hygienické stanice Libereckého kraje se sídlem v Liberci č. 3/2020 ze dne 5. 10. 2020, kterým se nařizuje mimořádné opatření při epidemii na území Libereckého kraje ...*)
- c) **nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví,**

a z toho důvodu není možná osobní přítomnost většiny (více jak 50 %) dětí, žáků, studentů z nejméně jedné třídy, studijní skupiny nebo oddělení nebo kurzu.

Shrnutí: Není-li možná osobní přítomnost většiny dětí, žáků, studentů v organizační jednotce, protože bylo vyhlášeno krizové nebo mimořádné opatření či vyhlášena karanténa, škola děti, žáky a studenty této organizační jednotky vzdělává distančně.

Formu distančního vzdělávání nelze vyhlásit např. z těchto důvodů:

- z rozhodnutí ředitele školy, zřizovatele ...,
- jako souběžnou alternativu k denní formě vzdělávání,
- v době, kdy základní nebo střední škola vyhlásila „ředitelské volno“,
- v době, kdy má škola ministerstvem školství schválenou změnu organizace školního roku,
- v době, kdy v mateřské škole ředitel školy rozhodne o omezení nebo přerušení provozu,
- pokud je dětem, žákům nebo studentům nařízena karanténa, ale nejde o většinu třídy,
- pokud jsou děti, žáci nebo studenti nepřítomni z jiných důvodů,
- na základě pouhého doporučení KHS,
- z důvodu karantény nebo nemoci učitelů, příp. dalších zaměstnanců školy.

Povinnost distančně vzdělávat mají:

- a) mateřské školy ve vztahu k dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné,
- b) základní školy
- c) střední školy
- d) vyšší odborné školy
- e) základní umělecké školy
- f) jazykové školy s právem státní jazykové školy

Povinnost účastnit se distančního vzdělávání mají:

- děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné,
- žáci základních a středních škol,
- studenti vyšších odborných škol.

Základní umělecké školy a jazykové školy s právem státní jazykové školy jsou sice povinny zajistit formu distančního vzdělávání, ale pro žáky těch to škol je účast na distančním vzdělávání dobrovolná.
